

Suomalaiset

TYÖSSÄ

1998



Tilastokeskus
Statistikcentralen
Statistics Finland

Suomalaiset

TYÖSSÄ

Tilastokeskus
Tilastoarkisto

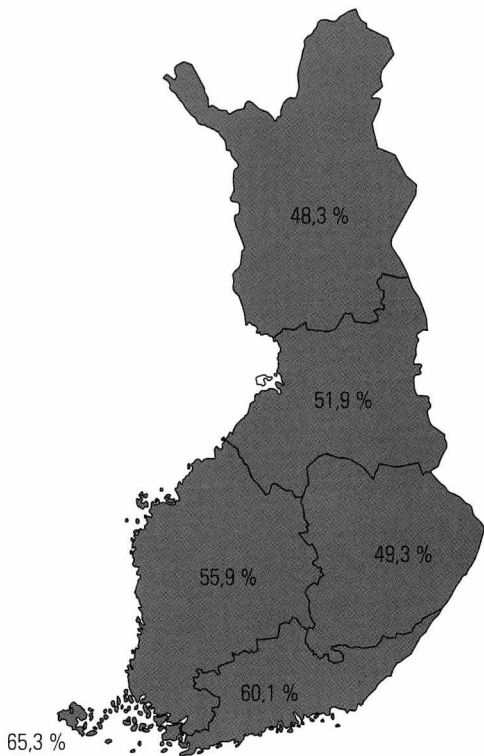
Helsinki 1998

SISÄLLYS

Työllisten osuus prosentteina väestöstä (työllisyysaste) lääneittäin 1997 .	5
Työllisyys alueittain 1997	6
Väestön pääryhmät työvoimatutkimuksen mukaan 1997	7
15–74-vuotias väestö toiminnan laadun mukaan 1988–1997	8
Työvoima sukupuolen mukaan 1997	8
Työvoima ja työllisyys iän mukaan 1997	9
Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan 1997	10
Työvoiman koulutusrakenne 1997	11
Kolme neljästä pienen lapsen äidistä kuuluu työvoimaan 1980–1997 .	11
Työllisten toimialajakauma 1997	12
Työvoimaosuus ja osa-aikatyössä käyvien osuus eri maissa 1997 . . .	13
Työlliset toimialan mukaan 1997	14
Työlliset toimialan ja sukupuolen mukaan 1997	14
Palkansaajat ja yrittäjät 1960–1997	15
Työlliset ammattiaseman mukaan 1997	16
Työlliset ammattiaseman ja sukupuolen mukaan 1997	16
Miehet yrittäjinä 1983–1997	17
Naiset yrittäjinä 1983–1997	17
Työllisten miesten yleisimmät ammattialat 1997	18
Työllisten naisten yleisimmät ammattialat 1997	18
Palkansaajien etätyö eräillä aloilla 1997	19
Työssään tietotekniikkaa käyttävien osuus 1984–1997	19
Informaatioammatit 1985–1997	20
Palkansaajien sosioekonominen asema 1989–1997	21
Työlliset työnantajasektorin mukaan 1997	22
Työlliset työnantajatyypin ja sukupuolen mukaan 1997	23
Palkansaajien työsuhteen laatu sukupuolen mukaan 1997	23
Palkansaajien erilaiset työsuhteet 1997	24
Palkansaajien uudet (alle vuoden kestäneet) työsuhteet 1997	24
Palkansaajien uudet työsuhteet usein määräaikaisia 1982–1997	25
Määräaikaisten osuudet sukupuolen ja iän mukaan 1984–1997	26
Määräaikaisen työsuhteen syyt 1997	26
Osa-aikatyön yleisyys eräillä aloilla 1997	27
Osa-aikatyötä tekevät perhevaiheen mukaan 1997	28
Osa-aikatyön syyt 1997	28
Osa-aikatyötä tekevät palkansaajat osa-aikatyön syyn mukaan 1997 . .	29

Työajan joustot 1997	29
Työllisten työaikatietoja sukupuolen mukaan 1997	30
55–64-vuotiaiden toiminta 1997	31
Eläkkeellä iän perusteella ja työkyvyttömyyseläkkeellä 1997	31
Palkansaajien halukkuus varhaiseläkkeelle 1997	32
Sairaspoissaolot 1994 ja 1997	33
Kilpailuhengen ja ristiriitojen esiintyminen työpaikoilla	34
Perhe ja työ	35
Ammattiliittojen jäsenmäärät	35
Palkansaajien järjestäytymisaste 1997	35
Miesten ja naisten kuukausipalkat iän mukaan 1995	36
Palkkoja teollisuudessa 1996	36
Kuukausipalkat sukupuolen ja koulutusasteen mukaan 1995	37
Eräiden alojen ansiokehitys 1985–1996	37
Ansiokehitys eri sektoreilla 1985–1996	38
Työvoimakustannukset eri maissa 1995	39
Työtaistelut toimialoittain 1996	40
Työtaisteluihin osallistuneet 1991–1996	40
Työttömät kuukausittain alkuperäinen ja kausitasoitettu aikasarja	41
Työttömät sukupuolen mukaan 1985–1997	42
Työttömät iän mukaan 1985–1997	43
Työttömyysaste sukupuolen mukaan 1989–1997	43
Työttömyysasteet koulutuksen mukaan 1990 ja 1997	44
Työttömyysaste siviilisäädyn mukaan 1989–1997	45
Työttömyysturvaa saaneet 1994–1997	45
Työttömyys 1920-luvulta	46
Työttömät kuukausittain 1996–1998	47
Kansainvälisiä työttömyyslukuja 1997	48
Työvoimapolitiittisilla toimenpiteillä työllistetyt 1990–1997	49
Työllistämistoimien kustannukset 1997	50
Työpaikkatapaturmien määrä 1980–1996	51
Palkansaajien tapaturma-altteimmat alat 1992–1995	52
Suurimmat ammattitautiryhmät 1997	52
Palkansaajien kuolemaan johtaneet työtapaturmat 1986–1996	53
Työikäinen väestö vuoteen 2050	53
Työvoimaennuste vuoteen 2030	54

Työllisten osuus prosentteina väestöstä (työllisyysaste) lääneittäin 1997



Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työllisyys alueittain 1997

Läänit	Työlliset 1000 henkeä	Työttömät	Työttömyysaste %	Työllisyysaste %
Etelä-Suomi	924	109	10,6	60,1
Länsi-Suomi	765	109	12,5	55,9
Itä-Suomi	224	42	15,6	49,3
Oulu	172	36	17,1	51,9
Lappi	73	19	20,4	48,3
Ahvenanmaa	12	..	3,1	65,3
Koko maa	2 169	314	12,7	56,2
Maakunnat				
Uusimaa	603	64	9,6	63,2
Itä-Uusimaa	40	..	8,2	63,1
Varsinais-Suomi	193	23	10,8	58,9
Satakunta	101	16	13,4	54,5
Häme	70	10	13,1	55,6
Pirkanmaa	188	28	12,9	56,1
Päijät-Häme	79	13	13,8	54,4
Kymenlaakso	77	10	11,7	54,3
Etelä-Karjala	56	8	13,3	50,9
Etelä-Savo	67	11	13,8	51,0
Pohjois-Savo	94	18	15,6	48,8
Pohjois-Karjala	63	13	17,4	48,1
Keski-Suomi	98	19	16,2	50,7
Etelä-Pohjanmaa	79	14	14,6	53,4
Vaasan rannikkoseutu	76	7	8,1	60,2
Keski-Pohjanmaa	29	..	9,0	55,9
Pohjois-Pohjanmaa	140	26	15,5	53,8
Kainuu	32	10	23,5	44,8
Lappi	73	19	20,4	48,3
Ahvenanmaa	12	..	3,1	65,3
Koko maa	2 169	314	12,7	56,2

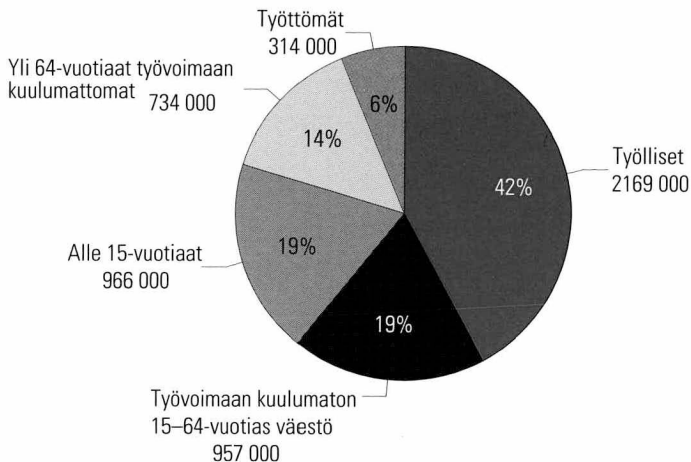
Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työvoimatutkimuksessa Suomessa asuva 15–74-vuotias väestö jaetaan työmarkkina-
aseman mukaan työllisiin, työttömiin ja työvoiman ulkopuolella oleviin ihmisiin.

Työttömyysaste = työttömien prosenttiosuus työvoimasta

Työllisyysaste = työllisten prosenttiosuus 15–74-vuotiaasta väestöstä

Väestön pääryhmät työvoimatutkimuksen mukaan 1997



Väkiluku 5 140 000

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työvoima = työlliset + työttömät

Noin puolet suomalaisista kuuluu työvoimaan. Työvoimaan kuulumattomiin luetaan alle 15-vuotiaat sekä yli 64-vuotiaat ei-työlliset, varusmiehet, opiskelijat, työkyvyttömät, eläkeläiset sekä omaa kotitalouttaan hoitavat henkilöt.

15–74-vuotias väestö toiminnan laadun mukaan 1988–1997

Vuosi	15–74-vuotiaat Yhteensä 1000 henkeä	Työvoima	Työlliset	Työttömät	Työvoimaan kuulumattomat	Työttö- mysis- aste, %
1988	3 720	2 576	2 467	108	1 144	4,2
1989	3 725	2 588	2 507	80	1 138	3,1
1990	3 737	2 586	2 504	82	1 151	3,2
1991	3 761	2 544	2 375	169	1 217	6,6
1992	3 784	2 499	2 206	292	1 285	11,7
1993	3 802	2 476	2 071	405	1 326	16,3
1994	3 825	2 463	2 054	408	1 362	16,6
1995	3 839	2 481	2 099	382	1 358	15,4
1996	3 850	2 490	2 127	363	1 360	14,6
1997	3 862	2 484	2 169	314	1 379	12,7

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työvoima sukupuolen mukaan 1997

	Yhteensä 1000 henkeä	Miehet	Naiset
15–74-vuotias väestö	3 862	1 917	1 945
Työvoima	2 484	1 303	1 181
Työlliset	2 169	1 142	1 027
Työttömät	314	160	154
Työvoimaan kuulumattomat	1 379	614	764
Työvoimaosuus (% väestöstä)	64,3	68,0	60,7
Työttömyysaste (% työvoimasta)	12,7	12,3	13,0

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

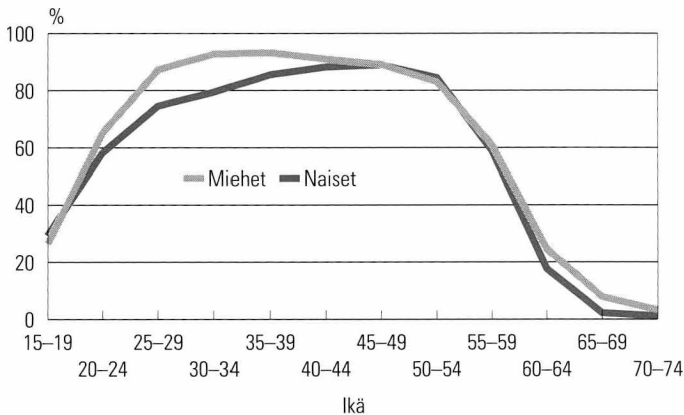
Työvoima ja työllisyys iän mukaan 1997

Ikä	Työvoimaosuus	Työllisyysaste	Osa-aikaisten osuus työllisistä
	%	%	%
Molemmat sukupuolet			
15–24	44,5	33,3	32,2
25–34	83,9	73,3	8,9
35–44	89,6	80,9	6,8
45–54	86,6	77,9	7,2
55–64	42,0	35,8	14,8
65–74	3,5	3,5	54,5
15–74	64,3	56,2	11,0
Miehet			
15–24	45,5	34,0	24,3
25–34	90,2	80,1	5,0
35–44	92,1	83,3	3,0
45–54	86,3	77,6	3,4
55–64	44,5	38,0	13,0
65–74	5,9	5,9	55,6
15–74	68,0	59,6	7,0
Naiset			
15–24	43,4	32,5	40,9
25–34	77,3	66,3	14,0
35–44	87,0	78,5	10,9
45–54	86,9	78,2	11,1
55–64	39,8	33,8	16,8
65–74	1,7	1,7	51,7
15–74	60,7	52,8	15,3

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työvoimaosuus = työvoimaan kuuluvien osuus väestöstä

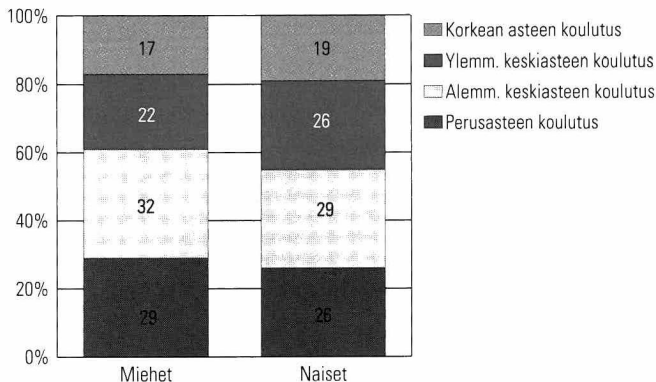
Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan 1997



Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Nuoret naiset osallistuvat työhön nuoria miehiä harvemmin. Yleisin syy tässä ryhmässä työvoiman ulkopuolelle jäämiseen on oman kotitalouden hoito.

Työvoiman koulutusrakenne 1997



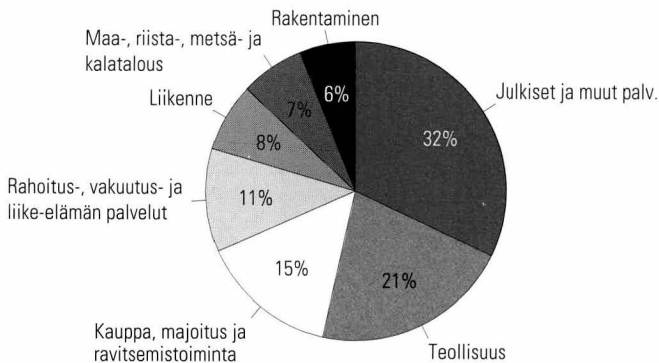
Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Kolme neljästä pienen lapsen äidistä kuuluu työvoimaan 1980–1997

Vuosi	Ei ole alle 18-v. lapsia		On alle 18-v. lapsia		On alle 7-v. lapsia	
	%		%		%	
1980	59		82		76	
1981	63		84		77	
1982	63		84		78	
1983	65		84		77	
1984	65		84		77	
1985	65		85		78	
1986	65		86		80	
1987	61		85		79	
1989	63		85		78	
1991	61		81		69	
1993	61		81		73	
1995	64		77		66	
1996	63		80		70	
1997	64		80		70	

Lähde: TK, Työvoiman vuosihaastattelu, syksyt 1980–1993
EU-työvoimatutkimus, kevät 1995–1997

Työllisten toimialajakauma 1997



Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Lähes joka kolmas suomalainen työskentelee julkisessa palvelutuotannossa. Yksityinen palvelutuotanto mukaanlukien kaksi suomalaista kolmesta työskentelee palvelualalla.

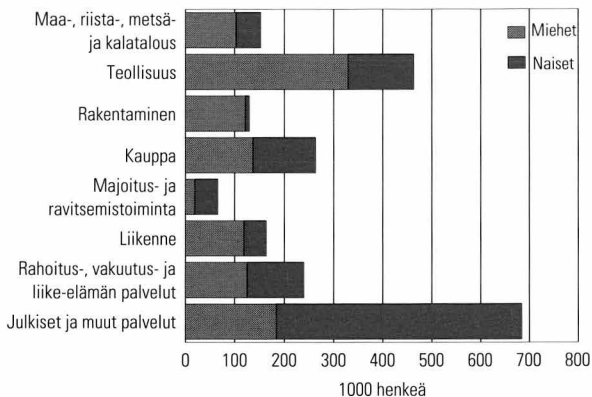
Työvoimaosuus ja osa-aikatyössä käyvien osuus eri maissa 1997

Maa	Miehet	
	Työvoimaosuus %	Osa-aikatyössä *) %
Sveitsi	90	8
Meksiko	87	9
Norja	85	8
Tanska	85	12
Iso-Britannia	84	8
Kanada	82	10
Itävalta	80	2
Ruotsi	79	6
Uusi-Seelanti	78	11
Espanja	76	3
Irlanti	76	8
Belgia	72	5
Italia	72	5
Suomi	68	7
Unkari	67	2
Ranska	60	6
Naiset		
Norja	76	37
Ruotsi	74	23
Ranska	74	26
Tanska	74	25
Sveitsi	73	48
Kanada	68	29
Iso-Britannia	68	40
Uusi-Seelanti	63	37
Itävalta	62	22
Suomi	61	15
Belgia	53	34
Irlanti	50	27
Unkari	49	5
Espanja	48	17
Italia	44	24
Meksiko	41	30

*) prosenttia työllisistä

Lähde: OECD Employment Outlook, June 1998. Suomi TK, Työvoimatutkimus

Työlliset toimialan mukaan 1997



Lähde:TK, Työvoimatutkimus

Työlliset toimialan ja sukupuolen mukaan 1997

	Miehet	Naiset	Yhteensä	Naisten osuus
	1000 henkeä			%
Maa-, riista-, metsä-, ja kalatalous	103	50	153	32,6
Teollisuus	330	134	464	28,9
Rakentaminen	122	8	130	6,4
Kauppa	137	126	263	47,9
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	19	47	66	71,4
Liikenne	119	45	164	27,4
Rahoitus-, vakuutus- ja liike-elämän palvelut	126	114	240	47,6
Julkiset ja muut palvelut	184	501	685	73,2
Toimiala tuntematon	4	3	7	38,0
Yhteensä	1 142	1 027	2 169	47,3

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

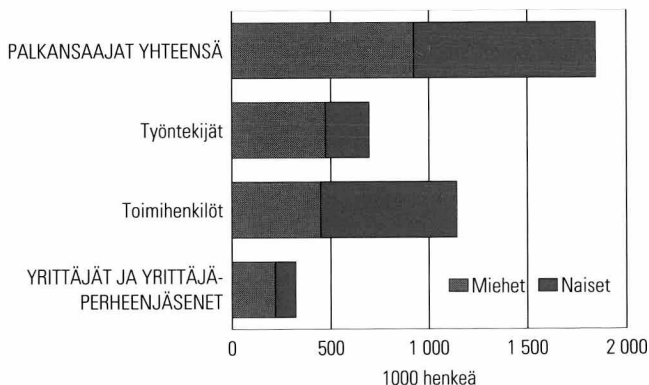
Palkansaajat ja yrittäjät 1960–1997

Vuosi	Palkansaajat 1000 henkeä	Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet
Molemmat sukupuolet		
1960	1 340	757
1970	1 626	500
1980	1 930	379
1985	2 077	360
1990	2 116	388
1996	1 803	324
1997	1 846	322
Miehet		
1960	800	362
1970	918	259
1980	1 010	221
1985	1 047	217
1990	1 055	252
1996	898	218
1997	925	216
Naiset		
1960	540	395
1970	708	241
1980	920	158
1985	1 029	143
1990	1 061	136
1996	905	106
1997	922	105

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työlliset voidaan jakaa palkansaajiin ja yrittäjiin. Yrittäjiin luetaan kuuluviksi itsenäiset ammatinharjoittajat sekä yritystoiminnassa avustavat perheenjäsenet.

Työlliset ammattiaseman mukaan 1997



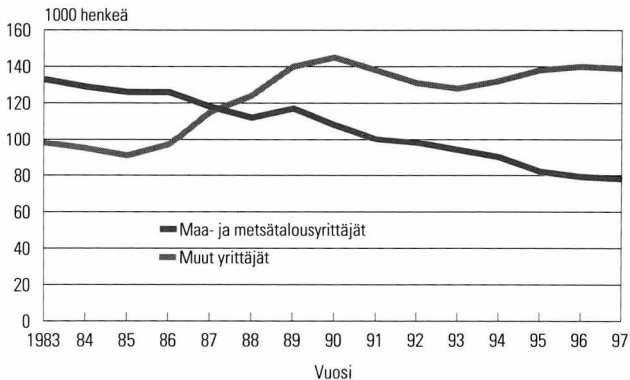
Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työlliset ammattiaseman ja sukupuolen mukaan 1997

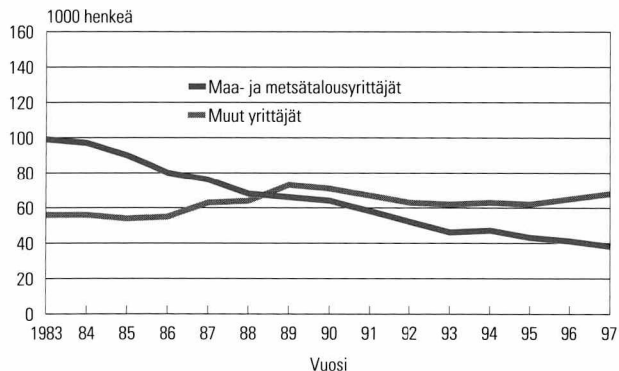
	Miehet	Naiset	Yhteensä	Naisten osuus
	1000 henkeä			%
Palkansaaajat yhteensä	925	922	1 846	49,9
Työntekijät	472	224	696	32,2
Toimihenkilöt	448	694	1 142	60,8
Tuntematon	5	4	9	..
Yrittäjät yhteensä	216	105	322	32,7
Yrittäjät	205	99	303	32,6
Yrittäjäperheenjäsenet	12	6	18	35,0
Tuntematon	1	0	2	..

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Miehet yrittäjinä 1983–1997



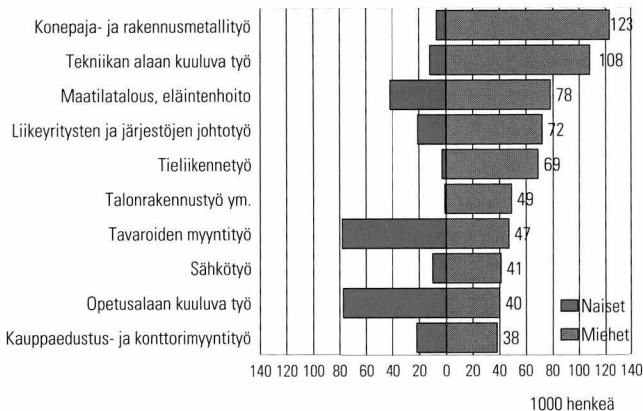
Naiset yrittäjinä 1983–1997



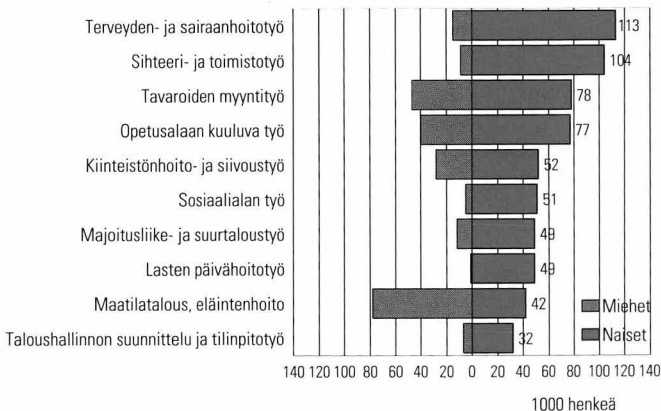
Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Muiden kuin maa- ja metsätalousyrittäjien määrä ohitti 80-luvulla maatalousyrittäjien määrän ensimmäisen kerran Suomen historiassa sekä miesten että naisten osalta.

Työllisten miesten yleisimmät ammattialat 1997

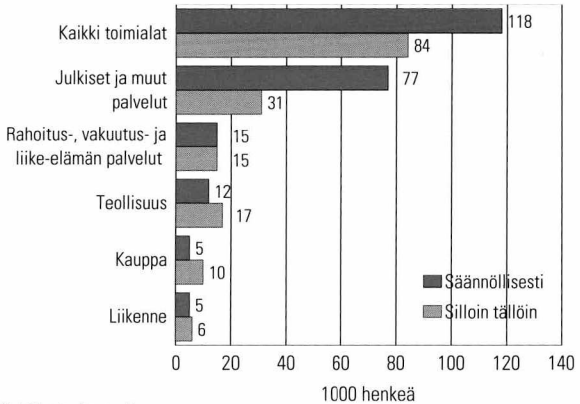


Työllisten naisten yleisimmät ammattialat 1997



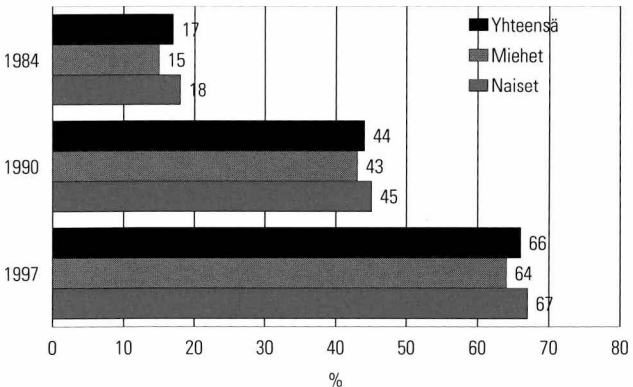
Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Palkansaajien etätyö eräillä aloilla 1997



Lähde: TK, EU-työvoimatutkimus

Työssään tietotekniikkaa käyttävien osuus 1984–1997, % palkansaajista



Lähde: TK, Työolotutkimus

Informaatioammatit 1985–1997

	1985	1989	1997
	1000 henkeä		
I Informaation tuottajat	282	349	357
1. Tieteenharjoittajat	47	54	66
2. Asiantuntijapalveluiden tuottajat	132	167	167
3. Markkinainformaation tuottajat	103	128	124
II Informaation jakajat	141	139	144
1. Opettajat	88	105	107
2. Kirjasto-, arkisto- ja museotyöntekijät	9	11	11
3. Viestintä- ja kulttuurityöntekijät	17	19	23
4. Uskonnollisen työn tekijät	27	4	3
III Informaation käyttäjät	132	166	167
1. Hallinto- ja valvontatyötä tekevät	132	166	167
IV Informaation käsittelijät	230	245	213
1. Informaation kerääjät, tiedostonhoitajat	50	38	33
2. Sihteerit- yms. toimistotyö	112	106	101
3. Kirjanpito- ja kassanhoitotyö	40	65	52
4. Muu informaation käsittelytyö	28	36	27
V Tietoteknisten koneiden käyttäjä ja korjaajat	108	109	66
1. Tietoteknisten koneiden käyttäjät	51	50	22
2. Graafisen alan työntekijät	21	17	12
3. Posti- ja televälitystyöntekijät	11	12	6
4. Tietoteknisten koneiden asentajat ja korjaajat	25	30	26
Yhteensä	893	1 008	947

Lähteet: 1985: Paakkolanvaara Elli (1988) Informaatioyhteiskunta ja informaatioammatit. Tilastokeskus, Tutkimuksia 145. Helsinki. 1989 Tilastokeskuksen työvoimatutkimus, julkaisemattomat taulukot. 1997 uudistetun työvoimatutkimuksen mukaan ei täysin vertailukelpoinen aikaisempiin vuosiin.

Palkansaajien sosioekonominen asema 1989–1997

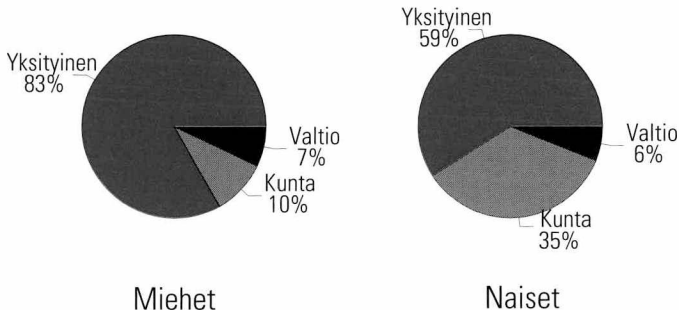
Miehet (%)	1989	1994	1996	1997
Ylemmät toimihenkilöt	21	24	25	25
Alemmat toimihenkilöt	22	22	21	22
Työntekijät	56	53	52	52
Tuntematon	1	1	2	1
Yhteensä	100	100	100	100

Naiset (%)	1989	1994	1996	1997
Ylemmät toimihenkilöt	14	18	18	19
Alemmat toimihenkilöt	55	56	56	56
Työntekijät	30	26	25	25
Tuntematon	1	0	1	0
Yhteensä	100	100	100	100

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Ylemmiksi toimihenkilöiksi luokitellaan esimerkiksi johto-, suunnittelu-, tutkimus-, tai opetustehtävissä toimivat henkilöt. Alempiin toimihenkilöihin puolestaan luetaan kuuluviksi mm. toimisto- ja myyntityötä tekevät palkansaajat.

Työlliset työnantajasektorin mukaan 1997



Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Suomalaiset miehet ovat naisia useammin yksityisen sektorin palveluksessa. Viimeisten viiden vuoden aikana etenkin valtion palveluksessa olevien määrä on pienentynyt johtuen mm. valtionyhtiöiden liikelaitostumisesta. Vielä vuonna 1992 valtion palveluksessa oli 221 000 suomalaista, vuonna 1997 vastaava luku oli 143 000 henkeä.

Työlliset työnantajatyypin ja sukupuolen mukaan 1997

	Yhteensä 1000 henkeä	Miehet	Naiset	Yhteensä %	Miehet	Naiset
Työlliset yhteensä	2 169	1142	1 027	100	52,7	47,3
Yksityinen	1 547	946	601	100	61,1	38,9
Julkinen	618	195	423	100	31,6	68,4
Kunta	475	118	357	100	24,8	75,2
Valtio	143	77	66	100	54,0	46,0
Tuntematon	4	1	3	100	35,0	65,0

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Palkansaajien työsuhteen laatu sukupuolen mukaan 1997

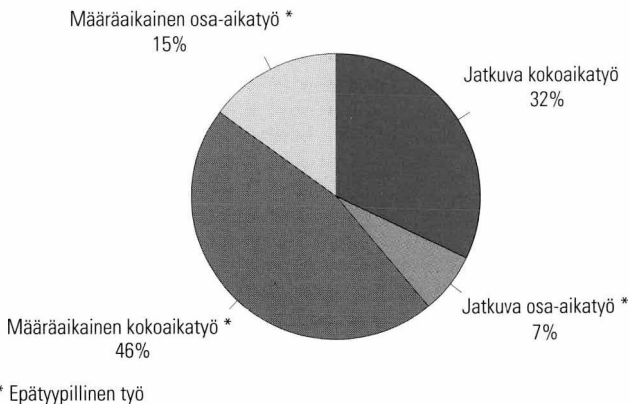
Työsuhte	Molemmat sukupuolet		Miehet		Naiset	
	1000	%	1000	%	1000	%
Palkansaajat yhteensä	1 846	100	925	100	922	100
Jatkuva kokoaikatyo	1 393	75	750	81	643	70
Epättyypillinen työ yhteensä	453	25	175	19	279	30
Jatkuva osa-aikatyo	115	6	30	3	85	9
Määräaikainen kokoaikatyo	261	14	120	13	141	15
Määräaikainen osa-aikatyo	78	4	25	3	53	6
Määräaikainen työ yhteensä	339	18	144	16	194	21
Osa-aikatyo yhteensä	193	10	55	6	138	15

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Palkansaajien erilaiset työsuhteet 1997

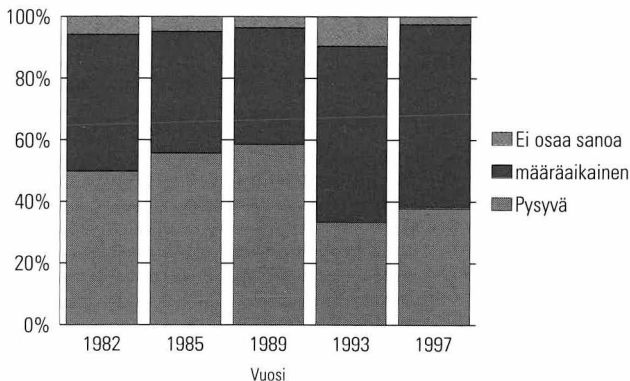


Palkansaajien uudet (alle vuoden kestäneet) työsuhteet 1997



Lähes kaksi kolmesta uudesta työsuhteesta oli määräaikainen vuonna 1997. Epätyyppisiä (= muu kuin jatkuva kokoaikatyö) uusista työsuhteista oli vuonna 1997 lähes 70 prosenttia, kun niiden osuus kaikista työsuhteista on vain noin neljäsnes.

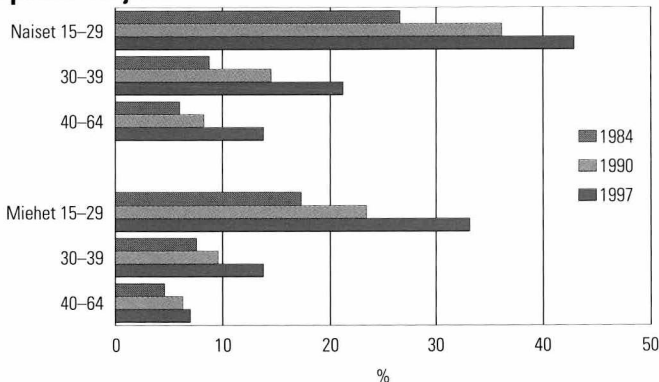
Palkansaajien uudet työsuhteet usein määräaikaisia 1982–1997



Lähde: TK, Työvoimatutkimuksen vuosihaastattelut 1982–1993, kuukausityövoimatutkimus 1997

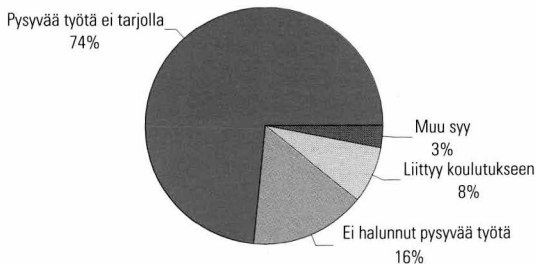
Vielä 80-luvulla yli puolet kaikista uusista työsuhteista oli luonteeltaan pysyviä. Nykyisin uusi työsuhde on suuremmalla todennäköisyydellä määräaikainen kuin pysyvä.

Määräaikaisten osuudet sukupuolen ja iän mukaan 1984–1997, % palkansaajista



Lähde: TK, Työolotutkimus

Määräaikaisen työsuhteen syyt 1997



Palkansaajat, määräaikaisen työn syy:

336 000 henkeä

* Pysyvää työtä ei löytynyt

247 000

* Ei halunnut pysyvää työtä

53 000

* Liittyy koulutukseen

26 000

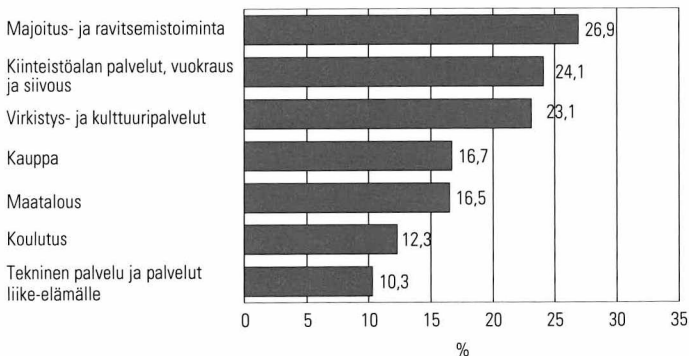
* Muu syy

10 000

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

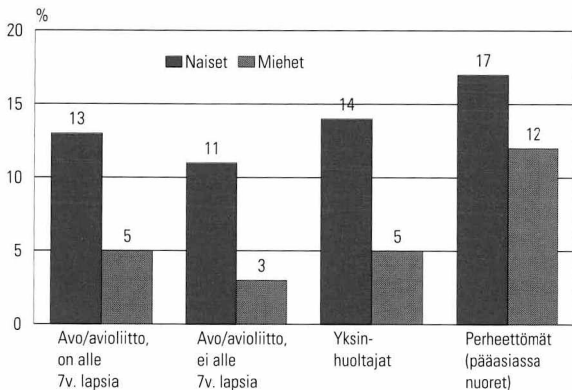
Naiset suhtautuvat työsuhteensa määräaikaisuuteen kielteisesti hieman miehiä useammin. Tilastokeskuksen työolotutkimuksen mukaan myönteisimmin työsuhteensa määräaikaisuuteen suhtautuivat 15–29-vuotiaat miehet. Kielteisimmin puolestaan suhtautuivat 30–64-vuotiaat naiset, joista työsuhteensa määräaikaisuuteen myönteisesti suhtautui vain noin joka viides palkansaaja.

Osa-aikatyön yleisyys eräillä aloilla 1997



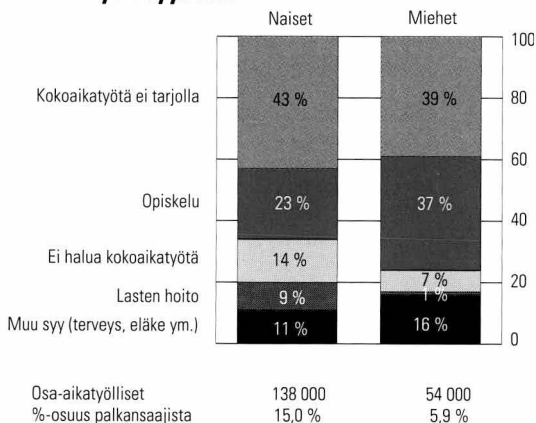
Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Osa-aikatyötä tekevät perhevaiheen mukaan 1997



Lähde: TK, Työolotutkimus

Osa-aikatyön syyt 1997



Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Osa-aikatyötä tekevät palkansaajat osa-aikatyön syyn mukaan 1997

	1000 henkeä	%
Osa-aikatyötä tekevät palkansaajat yhteensä	192 000	100
Osa-aikatyön syy:		
Kokoaikatyötä ei tarjolla	81 000	42
Opiskelu	52 000	27
Ei halua kokoaikatyötä	23 000	12
Lasten hoito	13 000	7
Terveydelliset syyt, eläke	14 000	7
Muu syy	9 000	5

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työajan joustot 1997

	Palkansaajat yhteensä %	Miehet %	Naiset %
Säännöllinen päivätyö	70	71	69
Vuorotyö	17	16	18
Säännöllinen ilta-, yö- tai aamutyö	2	1	3
Muu työaikaumuoto	11	12	10
Palkallista ylityötä *)	42	47	38
Palkatonta ylityötä *)	26	28	25
Etätyötä tekevät	9	11	8

*) Vähintään kerran kuukaudessa

Lähde: TK, Työolotutkimus

Työllisten työaikatietoja sukupuolen mukaan 1997

	Miehet	Naiset	Yhteensä
Normaali viikkotyöaika, tuntia	40,8	36,4	38,7
Tehdyt työtunnit viikossa	41,8	36,3	39,3
Työpäiviä keskimäärin vuodessa työllistä kohti	228	210	219
Sairauden takia poissaolopäiviä vuodessa työllistä kohti	7	8	8
Tehdyt työtunnit vuodessa työllistä kohti	1 937	1 605	1 780
Teki ylityitä, %	8,0	5,9	7,0
Teki sivutyitä, %	3,4	2,5	3,0
Työssäoloaste, %	90,0	86,5	88,3

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Normaali viikkotyöaika = työllisen säännöllinen tai sopimuksen mukainen viikottainen työaika päätyössä (ml. säännöllinen ylityö)

Tehdyt työtunnit viikossa = tehdyt työtunnit tutkimusviikolla ml. kaikki ylityötunnit (pl. tilapäiset poissaolot)

Ylityöaste = työssä olleiden prosenttiosuus kaikista työllisistä

Sivutyöaste = sivutyötä tehneiden työllisten prosenttiosuus kaikista työllisistä

Työssäoloaste = työssä olleiden prosenttiosuus kaikista työllisistä

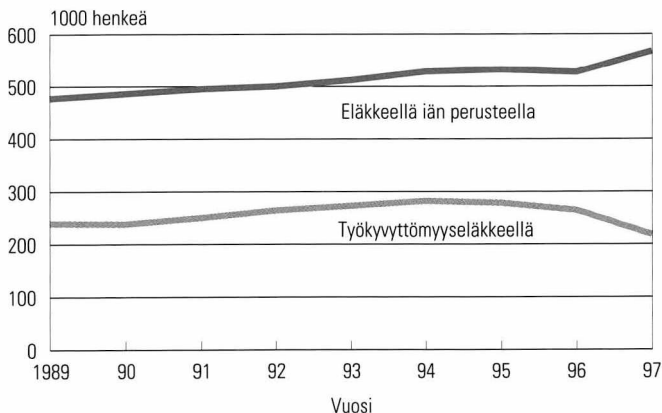
55–64-vuotiaiden toiminta 1997

Ikä	Miehet			Naiset		
	Työssä	Eläkkeellä	Muu*)	Työssä	Eläkkeellä	Muu*)
	%	%	%	%	%	%
55	62,0	19,4	18,7	62,1	19,5	18,5
56	62,0	20,1	17,9	56,5	21,4	22,1
57	49,6	29,2	21,2	51,0	24,0	25,0
58	43,4	33,3	23,3	40,0	33,8	26,2
59	35,0	40,1	24,8	36,2	33,7	30,1
60	28,0	62,9	9,1	26,3	59,8	13,9
61	25,7	69,5	4,8	20,5	70,3	9,1
62	19,7	75,6	4,7	14,7	79,2	6,0
63	19,6	78,5	1,9	10,9	84,0	5,0
64	19,0	78,3	2,7	8,2	85,2	6,6

*) Ml. Työttömät

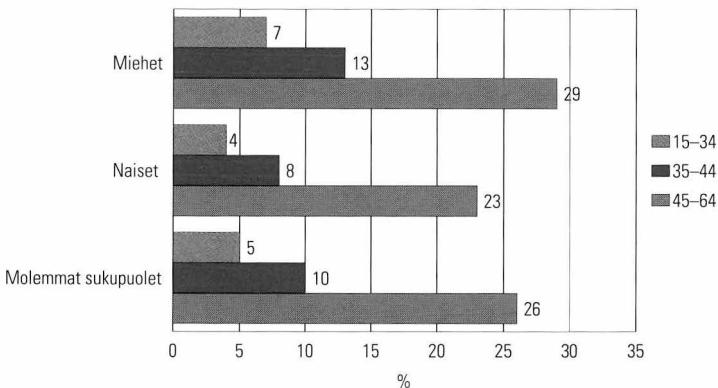
Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Eläkkeellä iän perusteella ja työkyvyttömyyseläkkeellä 1997



Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Palkansaajien halukkuus varhaiseläkkeelle 1997



Lähde: TK, Työolotutkimus

Työolotutkimuksen mukaan noin joka neljäs 45–64-vuotias suomalainen on ajatellut usein varhaiseläkkeelle siirtymistä. Kaikista palkansaajista eläkkeelle siirtymistä oli ajatellut 14 %.

Sairaspoissaolot 1994 ja 1997

Ammattiasema	1994			1997		
	Työlliset*), 1000 henkeä	Sairas- päivät, 1000 päivää	Sairas- päiviä työllistä kohti	Työlliset*), 1000 henkeä	Sairas- päivät, 1000 päivää	Sairas- päiviä työllistä kohti
Miehet	1 053	7 261	7	1 136	7 881	7
Palkansaajat yhteensä**)	831	5 789	7	920	6 414	7
Työntekijät	444	4 029	9	472	4 311	9
Toimihenkilöt	387	1 760	5	448	2 103	5
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	222	1 472	7	216	1 467	7
Naiset	992	8 523	9	1 023	8 332	8
Palkansaajat yhteensä**)	882	7 709	9	918	7 517	8
Työntekijät	227	2 902	13	224	2 330	10
Toimihenkilöt	655	4 807	7	694	5 187	7
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	110	814	7	105	815	8

*) Pl. työlliset, joiden ammattiasema on tuntematon

**) Pl. palkansaajat, joiden sosioekonominen asema on tuntematon

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Kilpailuhengen ja ristiriitojen esiintyminen työpaikoilla, % palkansaajista

	1984	1990	1997
	%	%	%
Kilpailuhenkeä			
Esiintyy	47	61	64
Ei esiinny	50	37	34
Ei osaa sanoa	3	2	2
Esimiehen ja työntekijöiden välisiä ristiriitoja			
Esiintyy	56	66	69
Ei esiinny	42	33	30
Ei osaa sanoa	2	1	1
Työntekijöiden välisiä ristiriitoja			
Esiintyy	54	63	68
Ei esiinny	43	35	30
Ei osaa sanoa	3	2	2
Eri henkilöstöryhmien välisiä ristiriitoja			
Esiintyy	43	52	39
Ei esiinny	48	41	56
Ei osaa sanoa	9	7	5

Lähde: TK, Työolotutkimus

Miesten osalta kilpailullisuuden ja ristiriitojen lisääntyminen työpaikalla kohdistuu etenkin esimiesten ja alaisten väliseen suhteeseen. Naisten lisääntyneet ongelmat työpaikan sosiaalisissa suhteissa puolestaan liittyvät pääasiassa työntekijöiden keskinäisiin suhteisiin.

Perhe ja työ

Suomalaisten tärkeimmät elämänsisällöt olivat:

	1979	1984	1990	1997
	%	%	%	%
Ansiotyö	50	38	28	34
Koti- ja perhe-elämä	41	56	63	62
Vapaa-ajan harrastukset	5	3	6	2
Ei osaa sanoa	3	3	3	1

Lähde: TK, Työolotutkimus

Ammattiliittojen jäsenmäärät

	1991	1993	1996
SAK	1 086 590	1 136 292	1 111 060
TVK*)	423 994	–	–
STTK	166 112	619 060	635 199
Akava	296 326	318 439	338 262
Riippumattomat ammattiliitot	24 016	38 722	34 880

*) Yhdistynyt STTK: hon

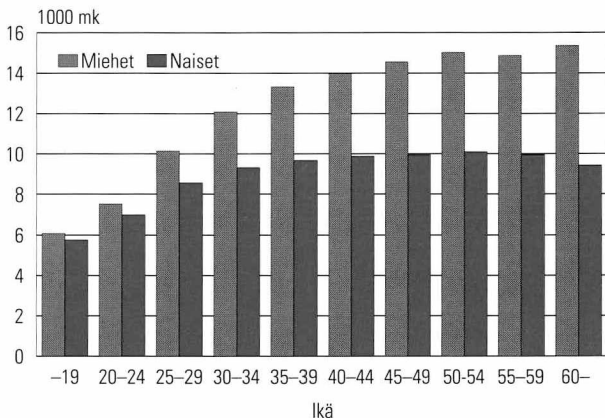
Lähde: Tilastollinen vuosikirja 1997

Palkansaajien järjestäytymisaste 1997

Liittoon kuuluminen	Kaikki palkansaajat		Osa-aikatyötä tekevät	
	Miehet %	Naiset %	Miehet %	Naiset %
Kuuluu liittoon	75,8	82,2	31,0	63,1
SAK	44,3	35,3	15,4	36,5
STTK	16,6	30,2	7,6	17,4
Akava	12,5	13,5	5,2	5,7
Riipp. ammattiliitto	2,4	3,2	2,9	3,5
Ei kuulu liittoon	23,9	17,5	69,0	36,4
Ei osaa sanoa	0,3	0,3	–	0,4
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: TK, EU-työvoimatutkimus

Miesten ja naisten kuukausipalkat iän mukaan 1995



Keskimääräiset kuukausipalkat on laskettu palkansaajien kokoaikatyössä saatujen kuukausiansioiden mukaan. Miehet ansaitsevat noin neljänneksen enemmän kuin naiset.

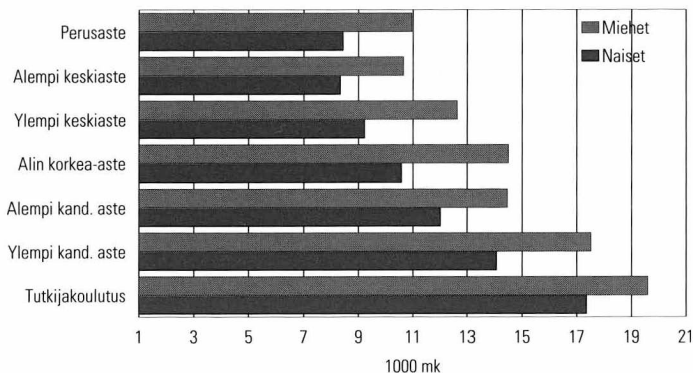
Palkkoja teollisuudessa 1996, markkaa/tunti*)

	Miehet	Naiset
Paperiteollisuus	65,7	58,4
Kemian teollisuus	59,4	47,7
Graafinen teollisuus	60,7	53,1
Metallituote- ja kulkuneuvoteollisuus	62,2	52,8
Lasi-, savi- ja kiviteollisuus	57,5	50,8
Puutavateollisuus	57,0	53,2
Tekstiiliteollisuus	52,1	43,6
Huonekaluteollisuus	51,3	47,8

*) Työntekijöiden säännöllisen työajan mukaan

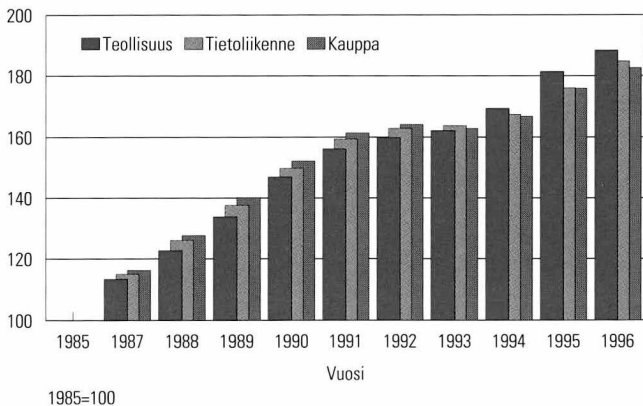
Lähde: TK, Hinnat ja palkat

Kuukausipalkat sukupuolen ja koulutusasteen mukaan 1995



Lähde: TK, Hinnat ja palkat

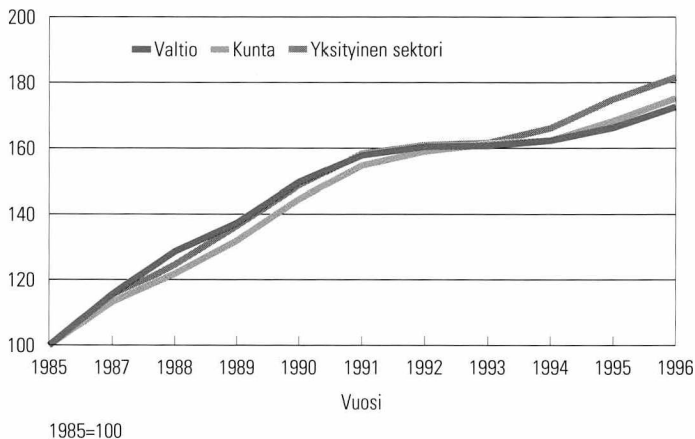
Eräiden alojen ansiokehitys 1985–1996



1985=100

Lähde: Tilastollinen vuosikirja 1996

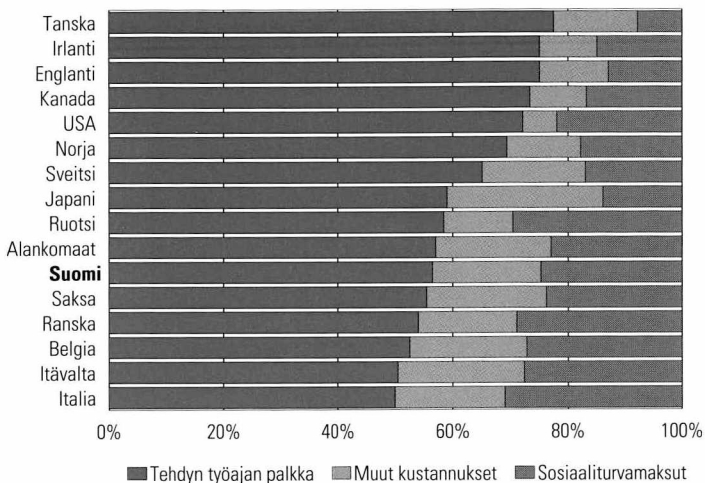
Ansiokehitys eri sektoreilla 1985–1996



Lähde: Tilastollinen vuosikirja 1996

Ansiokehitys lähti laman jälkeiseen uuteen kasvuun vuonna 1994. Voimakkaimmin ansiot kasvavat yksityisellä sektorilla.

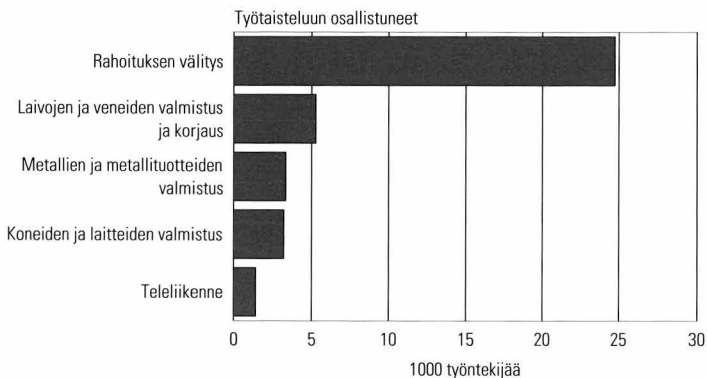
Työvoimakustannukset eri maissa 1995



Lähde: SAF, Wages and total labour costs for workers

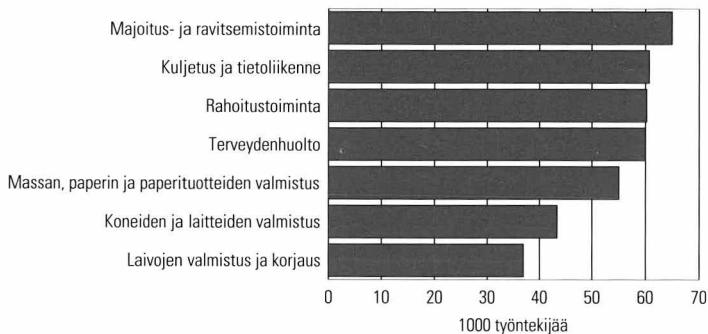
Työvoimakustannukset muodostuvat varsinaisen työstä maksetun palkan lisäksi muista kustannuksista sekä sosiaaliturvamaksuista. Muihin kustannuksiin lasketaan mm. palkalliset lomat ja arkipyhät. Sosiaaliturvamaksut muodostuvat työntekijöiden vakuutusmaksuista sekä muista työvoimakustannuksista.

Työtaistelut toimialoittain 1996



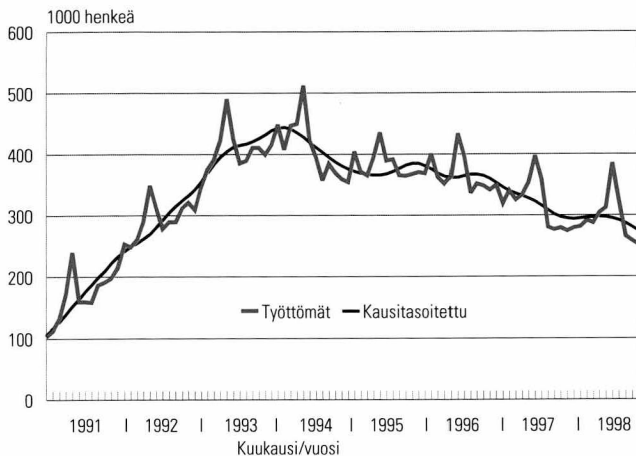
Lähde: TK, Hinnat ja palkat, Tilastollinen vuosikirja 1997

Työtaisteluihin osallistuneet 1991–1996



Lähde: TK, Hinnat ja palkat

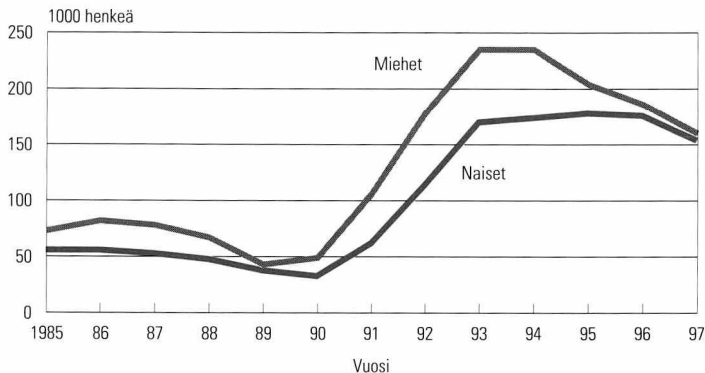
Työttömät kuukausittain alkuperäinen ja kausitasoitettu aikasarja



Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työttömien määrä vaihtelee jokseenkin säännöllisesti vuoden eri kuukausina. Kausitasoitetusta sarjasta on poistettu tällainen säännöllinen kuukausittainen vaihtelu.

Työttömät sukupuolen mukaan 1985–1997

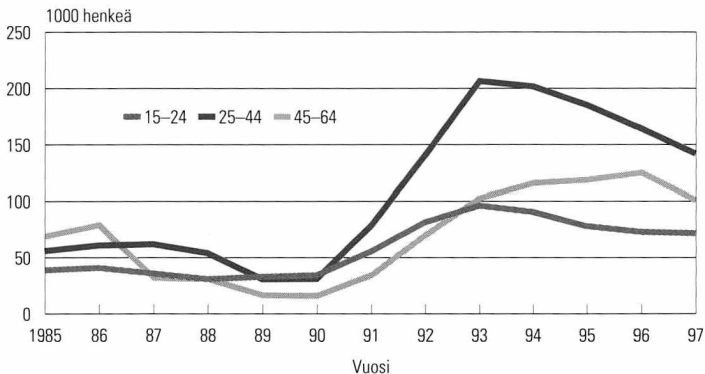


Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työ, aika ja elämänvaiheet Suomen EU-työvoimatutkimus 1995–97

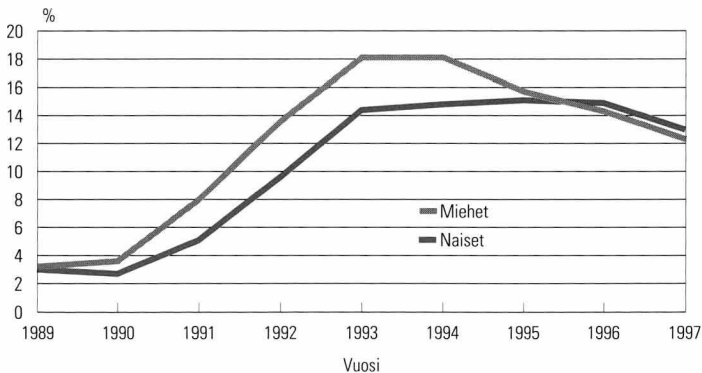
Ajankohtaisia aiheita työelämästä. Eurooppalaisen työvoimatutkimuksen ensimmäinen Suomen raportti kuvaa työllisyyden ja työttömyyden rakenteita elämän eri vaiheissa. Työaikojen vaihtelua kuvataan normaalityöajan, osa-aikatyön, yli- ja sivutyön ja työstä poissaolojen muodossa. Minkälaisia ovat epätyypilliset työsuhteet ja ketkä niissä työskentelevät? Erikseen tarkastellaan ikääntyneitä ja nuoria työmarkkinoilla. Miten perhevaihe vaikuttaa työpanokseen? Kotitalouksien jäsenten työmarkkinakäyttäytymistä tarkastellaan perhevaiheen ja muiden perheenjäsenten toiminnan valossa. Raportti sisältää myös runsaasti vertailutietoja muiden Euroopan unionin maiden työvoimatutkimuksista.

Työttömät iän mukaan 1985–1997



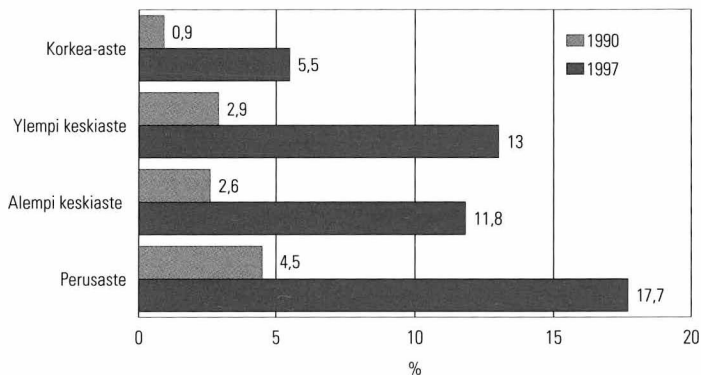
Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työttömyysaste sukupuolen mukaan 1989–1997



Lähde: TK, Työvoimatutkimus

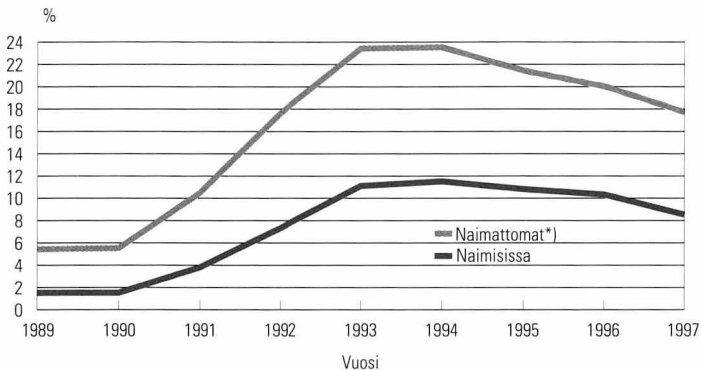
Työttömyysasteet koulutuksen mukaan 1990 ja 1997



Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Suurin riski olla työtön on perusasteen koulutuksen saaneella naisella. Korkea-asteen suorittanut henkilö on kolme kertaa epätodennäköisemmin työtön kuin perusasteen suorittanut henkilö.

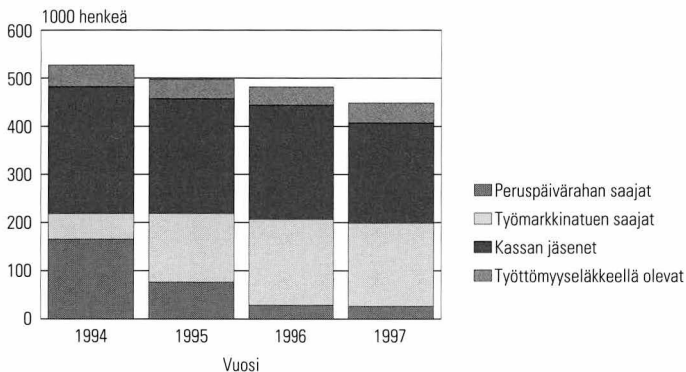
Työttömyysaste siviilisäädyn mukaan 1989–1997



*) Ml. avoliitossa olevat

Lähde: TK, Työvoimatutkimus

Työttömyysturvaa saaneet 1994–1997



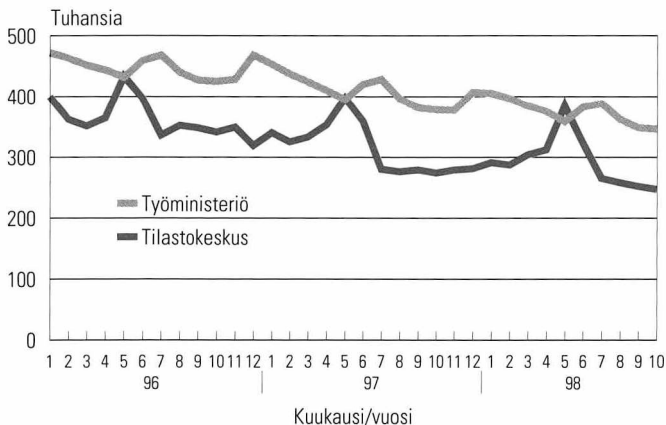
Lähde: Työministeriö, Työpoliittinen aikakauskirja 1/1998

Työttömyys 1920-luvulta

	Työttömät	Työttömyys-aste %		Työttömät	Työttömyys-aste %
1925	2 500		1962	28 000	1,2
1926	2 000		1963	30 000	1,5
1927	1 900		1964	34 000	1,5
1928	1 700		1965	31 000	1,4
1929	3 900		1966	33 000	1,5
1930	8 000		1967	65 000	2,9
1931	11 500		1968	89 000	3,9
1932	17 400		1969	59 000	2,8
1933	17 100		1970	46 000	1,9
1934	10 000		1971	55 000	2,3
1935	7 200		1972	62 000	2,5
1936	4 800		1973	57 000	2,3
1937	3 700		1974	44 000	1,7
1938	3 600		1975	62 000	2,2
1939	3 300		1976	92 000	3,9
1940	4 000		1977	140 000	5,9
1941	3 400		1978	172 000	7,3
1942	1 600		1979	143 000	6,0
1943	900		1980	114 000	4,7
1944	2 000		1981	121 000	4,9
1945	5 000		1982	135 000	5,4
1946	1 000		1983	138 000	5,5
1947	—		1984	133 000	5,2
1948	4 000		1985	129 000	5,0
1949	26 000		1986	138 000	5,4
1950	19 000		1987	130 000	5,1
1951	6 000		1988	108 000	4,2
1952	8 000		1989	80 000	3,1
1953	29 000		1990	82 000	3,2
1954	19 000		1991	169 000	6,6
1955	9 000		1992	292 000	11,7
1956	..		1993	405 000	16,3
1957	..		1994	408 000	16,6
1958	64 000	3,1	1995	382 000	15,4
1959	45 000	2,2	1996	363 000	14,6
1960	31 000	1,5	1997	314 000	12,7
1961	26 000	1,2			

Lähteet: European Historical Statistics 1750–1993, TK, Työvoimatutkimus 1988–1997

Työttömät kuukausittain 1996–1998



Lähde: TK, Työvoimatutkimus
Työministeriö, Työnvälitystilasto

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen työttömän määrittely:

- Työttömäksi luetaan henkilö, joka tutkimusviikolla on työtä vailla, etsinyt työtä aktiivisesti viimeisten 4 viikon aikana palkansaajana tai yrittäjänä ja voisi vastaanottaa työtä 2 viikon kuluessa.
- On työtä vailla ja odottaa sovitun työn alkamista 2 viikon kuluessa. Määräajaksi lomautetut luokitellaan työllisiksi.

Työministeriön työttömän työnhakijan määrittely:

- Työttömäksi työnhakijaksi luetaan ne laskentapäivänä työnhakijoina olevat, jotka ovat ilman työtä ja ovat kokopäivätyöhön käytettävissä tai odottavat sovitun työn alkamista.
- Työnhakijoina olevat lomautetut lasketaan mukaan työttömien työnhakijoiden kokonaismäärään.

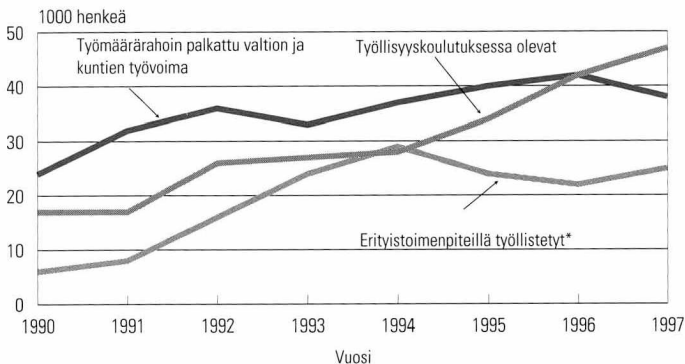
Kansainvälisiä työttömyyslukuja 1997

	Työttömyysaste %	Pitkäaikaistyöttömyys %
Espanja	20,8	55,5
Suomi	12,7	35,8
Saksa	10,0	..
Ruotsi	9,9	29,6
Kanada	9,2	12,5
Australia	8,7	30,8
Iso-Britannia	7,1	38,6
Tanska	5,5	27,2
USA	4,9	8,7
Itävalta	4,4	28,7
Norja	5,1	12,8
Japani	3,4	21,8

Lähteet: OECD, Employment outlook, June 1998, Suomi, TK, Työvoimatutkimus

Suomessa oli Euroopan toiseksi korkein työttömyysaste vuonna 1997. Pitkäaikaistyöttö-
mällä tarkoitetaan tilastossa vähintään vuoden työttömänä ollutta henkilöä.

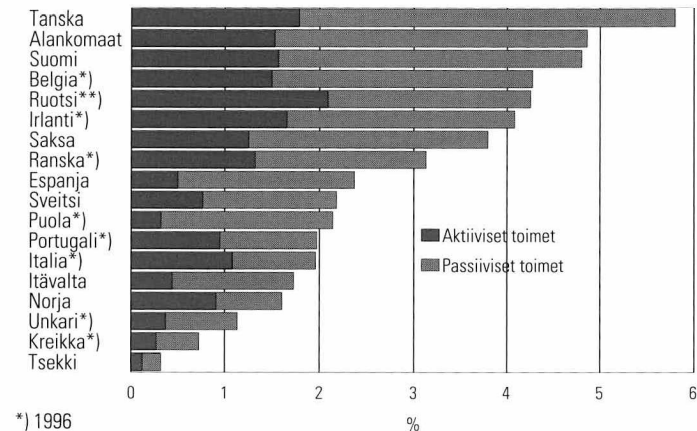
Työvoimapolitiisilla toimenpiteillä työllistetyt 1990–1997



*Yritysten työllistämät ja muilla toimenpiteillä työllistetyt työttömät sekä yrittäjärahan saajat.

Lähde: Työministeriö, Työpoliittinen aikakauskirja 1/1998

Työllistämistoimien kustannukset 1997, prosentteina BKT:sta



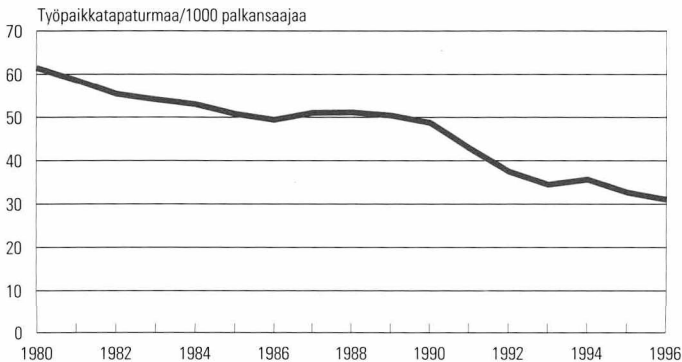
*) 1996

***) ajalta 1.7.1995–31.12.1996

Lähde: OECD, Employment outlook, June 1998

Aktiivisilla työllistämistoimilla tarkoitetaan mm. työllistymiseen tähtäävää koulutusta, työllistämistukea sekä kuntoutusta. Passiiviset toimet puolestaan kattavat työttömyyskorvaukset sekä erilaiset eläkejärjestelyt.

Työpaikkatapaturmien määrä 1980–1996



Lähde: TK, Työtapaturmatilasto ja Työvoimatutkimus

Työtapaturmien määrän kehitystä voidaan tarkastella vertaamalla tapaturmien määrää suhteessa työntekijöiden määrään. Saatua suhdelukua kutsutaan tapaturmasuhteeksi. Työpaikkatapaturman käsitteellä viitataan työpaikalla sattuneisiin tapaturmiin, jolloin ulkopuolelle jäävät työmatkalla sattuneet tapaturmat.

Palkansaajien tapaturma-altteimmat alat 1992–1995

Tapaturmaa/1000 palkansaajaa

Vuosi	Maa- ja vesirakennus	Elintarvike-teollisuus	Talonrakennus	Puutyö	Konepaja- ja rakennusmetallityö
1992	217	157	160	120	123
1993	194	149	130	121	102
1994	183	145	148	123	109
1995	224	131	129	106	106

Lähde: TK, Työtapaturmatilasto

Suurimmat ammattitautiryhmät 1997*

Tautiryhmä

Rasitussairaudet	1 293
Meluvammat	970
Ihotaudit	960
Hengitystieallergiat	851
Asbestisairaudet	590
Muut	374
Yhteensä	5 038

* Ilmoitettua ammattitautitapausta

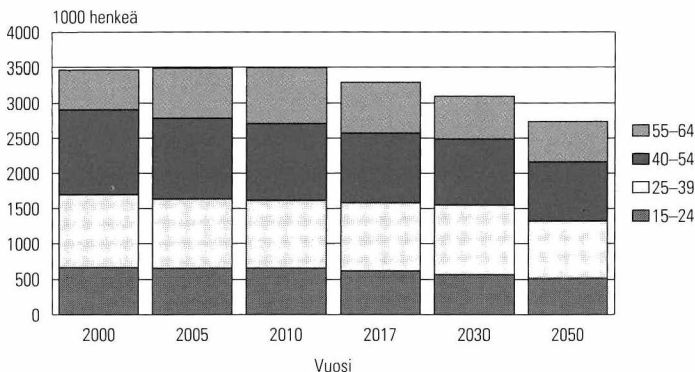
Lähde: Työterveyslaitos, Ammattitaudit 1997. Katsauksia 137.

Palkansaaajien kuolemaan johtaneet työtapaturmat 1986–1996

Vuosi	Yhteensä	Työpaikalla	Työmatkalla
1986	157	94	63
1987	112	81	31
1988	112	74	38
1989	130	81	49
1990	126	74	52
1991	121	83	38
1992	93	64	29
1993	77	56	21
1994	72	55	17
1995	66	46	20
1996	72	48	24

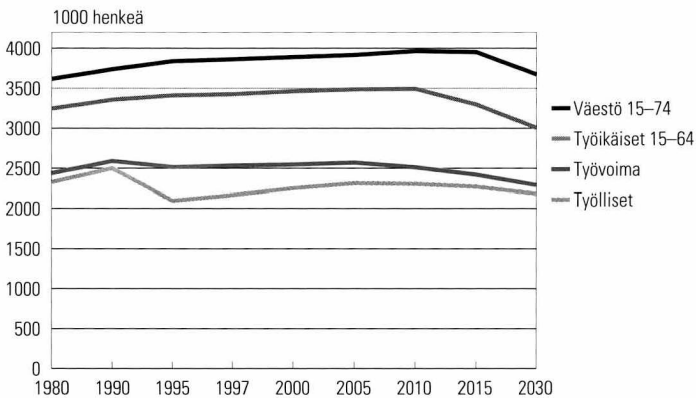
Lähde: TK, Työtaturmatilasto

Työikäinen väestö vuoteen 2050



Lähde: Työministeriö, Työvoima 2017

Työvoimaennuste vuoteen 2030



Lähde: Työministeriö, Työvoima 2017

*Tiedustelut
Työvoimatilasto
(09) 17 341*

*Kannen ulkoasu
Irene Matis*

*Kannen kuva
Fennopress*

©1998 Tilastokeskus

*Tietoja lainattaessa läbteenä mainittava
Tilastokeskus*

*ISSN 0785-0107
= Työmarkkinat
ISBN 951-727-543-9*

Myynti:

Tilastokeskus

Myyntipalvelu

PL 3B

00022 TILASTOKESKUS

puh. (09) 1734 2011

faksi (09) 1734 2474

sähköposti: tilastomyynti@tilastokeskus.fi



9 789517 275439

ISSN 0785-0107

= Työmarkkinat

ISBN 951-727-543-9

Tuotenro 9793

G0